

*Пасмор Надія Петрівна,
кандидат педагогічних наук,
директор наукової бібліотеки
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого, Харків, Україна*

БІБЛІОТЕКА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ WORKSPACE В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ПРАВНИЧОЇ ОСВІТИ

Нині з огляду на реформування більшості сфер життя, у тому числі й освітньої, вдосконалення сучасної правничої галузі, зокрема, й вищої школи, набуває неабиякої ваги й актуальності. На круглому столі «Юридична освіта: погляд студентської спільноти» (Київ, 17 квітня 2019 р.), організованому Міністерством юстиції та Лігою студентів АПУ (UBA Students' League) за участі Асоціації правників України (Ukrainian Bar Association), основна увага була приділена проблемі, хто має стати «агентами змін» у системі вищої освіти й у системі інфозабезпечення науково-освітніх потреб університетської спільноти. Зазначене набуває особливої актуальності саме зараз з огляду на те, що пандемія COVID-19 змусила надати перевагу онлайн-навчанню й електронним комунікаціям. На наш погляд, це цілком логічно й виправдано в часи технологічної революції в освіті, гібридизації діяльності ЗВО та карантинних обмежень, які, безперечно, стали випробуванням і перевіркою спроможності суб'єктів освітньо-наукового процесу, а саме викладачів, студентського середовища, структурних підрозділів ЗВО. Серед них і бібліотека, яка, до речі, виконує левову частину обов'язків із інформаційно-бібліографічного, ресурсного забезпечення безперебійності навчання, що, звісно, повністю узгоджується з концепцією якісної професійної підготовки юристів у контексті європейської традиції сучасної вищої школи.

Розмірковуючи над питанням, поставленим вище: «Хто стане агентами змін?», науковці, зокрема, й учасники круглого столу, сходяться в тому, що вітчизняні освітяни мають передусім «навчитися навчати», тобто значну увагу слід приділити підготовці викладачів-новаторів і бібліотекарів-креаторів. Як постійно повторювали учасники Українського маркетинг-форуму «Marketing Survivors: як стати лідером у нових умовах» (Київ, 27–28 травня 2021 р.): «Хочеш залишитися на ринку завтра, змінюйся сьогодні». Проте це не дуже просте завдання, бо юридичний ринок праці постійно змінюється, з'являються нові види юридичної діяльності. Звісно, враховувати вказане при підготовці правників нового покоління необхідно, але як це краще зробити, не завжди зрозуміло. До того ж через безпрецедентні збої, що сталися у 2020 році, пов'язані з переходом на дистанційний формат діяльності, для вітчизняних ЗВО набувають актуальності питання швидкого впровадження інновацій, перегляду змісту і методології підвищення кваліфікації, так би мовити, відшліфування педагогічної, а також бібліотечної майстерності. Вважаємо, що сьогодні окреслене слід визнати потужним індикатором успіху, стабілізуючою силою створення інноваційного університетського workspace (від англ. workspace – простір для

роботи) задля підготовки правників нового покоління. Усе це, на наше переконання, зайвий раз підтверджує нагальність і важливість того, що «навчити навчати» – першочергове завдання. Саме тому нині в системі правничої освіти значної популярності набувають сучасні науково-методичні, політематичні заходи, як-от: професійний івент (конференції, форуми, хакатони, майстер-класи, воркшопи, круглі столи, вебінари, тренінги), фахові діалоги, стендові презентації, проблемно-орієнтовані кейси, бліц-презентації, Skype-консультації, чат-боти, зворотній зв'язок та ін. Зрозуміло, що в цьому випадку головними складовими навчального процесу стають «продукт – результат – довгостроковий ефект – формат спільної дії», а отже, бібліотека стає одним із головних гравців, бо саме вона забезпечує інформаційний супровід послуг і сервісів, підтримує, часом полегшуючи, комунікації як викладачів і студентства, так і їх з працівниками бібліотек.

Зауважимо, що згідно зі стратегіями орієнтації на інноваційний workspace в системі сучасної правничої освіти потрібно більше уваги приділяти навчанню Soft Skills (йдеться про комплекс умінь і надпрофесійних навичок), розширенню кругозору правника як члена суспільства, орієнтації на кар'єру, запити стейкхолдерів і роботодавців. Лише за таких умов можна стати не здивованим спостерігачем, а більш активним учасником трансформацій освітнього процесу. Невипадково на практиці для наочності викладання й повнішого засвоєння матеріалу з новітніх освітніх програм, зокрема, медіа-права, медичного права, а також «Міграційний адвокат», «Поліцейська діяльність», «Юрист в агробізнесі» та ін., використовуються нові інформаційно-бібліотечні ресурси й проводяться такі заходи, як інфодайджести, лонгріди, бібліомікси, інтерактивні виставки, івент-холи тощо. Мегастратегією бібліотеки нині сміливо можна визнати пошук нових підходів до вирішення старих проблем. Слідування їй, на нашу думку, сприятиме еволюціонуванню університетської бібліотеки, її трансформації з «місця зберігання книжок» в освітньо-дослідний центр цифрового середовища із доступом до електронних баз даних, науково-освітніх ресурсів і сервісів у режимі 24/7.

Отже, у період нестабільності серед головних правил суб'єктів освітньо-наукової діяльності та бібсередовища стають: швидкість, адаптивність, цифровізація, енергія творчості, довіра, командний фокус. За таких умов бібліотека університету трансформується з книгозбірень (простору, пасивного до відкритих ландшафтів, дистанційних послуг) у місце, де панує атмосфера буккросінгів, лекцій, івентів, зустрічей, тематичних коворкінгів, кластерних об'єднань, інноваційного воркспейсу.

Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Асоціація випускників Національного
юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Випуск 04/2021

*Всеукраїнська
науково-практична конференція
Теорія та практика
сучасної юриспруденції*

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**АСОЦІАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ»
*IV ВИПУСК***

25 грудня 2021 року

Харків – 2021

Відповідальні за випуск:

Нанарова Ольга Олександрівна – член Секретаріату ГО «Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

УДК 340.12.001

ББК 67.0

78

Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

78 Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теорія та практика сучасної юриспруденції». Випуск 04/2021, м. Харків, 25 грудня. 2021 р. Харків, 2021. 502 с.

Статті друкуються мовою авторів у авторській редакції.

Адреса редакційної колегії: вул. Пушкінська, 77, к. 228-п, м. Харків, 61024, Україна.